

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00631&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00631. Сторонні тіла шлунково-кишкового тракту у дітей

Автор: Risto Rintala

Редактор оригінального тексту: Jukka Pekka Jousimaa

Дата останнього оновлення: 2016-06-01

Основні поняття

- Тип, консистенція та форма стороннього тіла, яке проковтнула дитина, визначають інтенсивність спроб його локалізувати та видалити.
  - Стороннє тіло, яке застрягло в стравоході, може викликати серйозні симптоми та навіть бути загрозливим для життя.
  - Сторонні тіла, що проходять стравохід та опиняються в шлунку, зазвичай евакуюються спонтанно, не викликаючи жодних симптомів.
  - Більшість кнопкоподібних батарейок містить в своєму складі лужний електроліт, який може пошкодити слизову оболонку у випадку розчинення. При пошкодженні корпусу батарейки електроліт потрапляє до шлунково-кишкового тракту. Порухення цілісності корпусу батарейки відбувається швидше, якщо в батарейці залишилося багато заряду. Саме тому, важливо проводити спостереження за пацієнтом після проковтування кнопкоподібної батарейки, навіть якщо в нього/неї немає скарг. Ендоскопію слід виконувати, якщо батарейка не евакуюється протягом 48 год.
- Стороннє тіло дихальних шляхів: див [\[Настанова 00141 | Foreign body in the resp...\]](#); стороннє тіло носа: див [\[Настанова 00868 | Стороннє тіло в носі\]](#).

Настанови [Доказ 105760 | A]

1. Діти, які проковтнули будь-яке стороннє тіло та мають симптоми (наприклад, удушення) повинні бути госпіталізовані. Рентгенографія не є обов'язковим дослідженням на первинній медичній допомозі.
2. Якщо стороннє тіло ймовірно або точно є ртутною батарейкою, то дитину необхідно негайно госпіталізувати до лікарні, де є можливість видалити батарейку ендоскопічно. В незрозумілих випадках, у відділенні, що направляє дитину для підтвердження наявності стороннього тіла, слід виконати оглядовий рентгенологічний знімок шиї, органів грудної та черевної порожнини. Дуже важливо виконати рентгенографію органів грудної клітки, оскільки плоскі кнопкоподібні батарейки, близькі за розмірами до монети, можуть легко застрягти в стравоході.
  - Ртутні батарейки зустрічаються рідко, оскільки їх продаж у багатьох країнах заборонено (наприклад, у межах Європейського Союзу). У інших країнах ртутні батарейки все ще можуть продаватися.
3. Якщо дитина, яка проковтнула кнопкоподібну батарейку, абсолютно не має симптомів, спостереження може проводитися вдома. Проходження батарейки може бути пришвидшено, наприклад, шляхом призначення крапель натрію пікосульфату.
4. Якщо батарейку не знайдено у випорожненнях протягом 48 годин, слід виконати оглядову рентгенографію органів черевної порожнини. Якщо на цьому етапі батарейка все ще візуалізується в проекції шлунку, її необхідно видалити ендоскопічно. Батарейки та інші сторонні тіла, що застрягли в стравоході, слід завжди невідкладно видалити ендоскопічно.
5. Якщо стороннє тіло є великим (> 20 мм), наприклад, монета, то воно може прилипати до слизової оболонки шлунка. Якщо стороннє тіло не евакуюється з калом, його переміщення слід відслідковувати за допомогою рентгенографії (через 1-2 тижні після проковтування), і за необхідності видалити ендоскопічно.
6. Дитина, яка проковтнула невелике стороннє тіло та не має симптомів, потребує медичного обстеження та рентгенографії лише в разі появи скарг.

Пов'язані ресурси

- Доказові висновки [Пов'язані 100309] [Foreign body in the gast...]

- Література пов'язані [00309] Foreign body in the gast...

Настанови

- [Настанова 00141](#). Foreign body in the respiratory passages.
- [Настанова 00868](#). Стороннє тіло в носі.

Доказові огляди Duodecim

- [Доказовий огляд 05760](#). Detection of coins ingested by children using a handheld metal detector.
Дата оновлення: 2008-01-03
Рівень доказовості: A
Резюме: Use of the handheld metal detector is an accurate and radiation free method of identifying and localising coins ingested by children.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00631   Ключ сортування: 030.010   Тип: EBM Guidelines

---

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2016-06-01

Автор(и): Risto Rintala   Редактор(и): Jukka Pekka Jousimaa   Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії
EBM Guidelines   Surgery   Gastroenterology   Otorhinolaryngology

---

Ключові слова індексу
speciality: Gastroenterology   speciality: Surgery   speciality: Otorhinolaryngology   mesh: Child   mesh: Foreign Bodies
mesh: Digestive System   mesh: battery   mesh: Stomach   mesh: Esophagus   mesh: mercury battery
mesh: Gastrointestinal Transit   icpc-2: D78